

Universitatea Tehnică a Moldovei

**GARANTAREA FEZABILITĂȚII –
CA ARGUMENT DE CREDIBILITATE A
ÎNTRERINDERII DE FINANȚARE**

Studentul/a:

Busuioc Mariana

Conducător:

conf. univ., dr. Crucerescu Cornelia

Chișinău – 2019

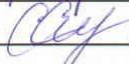
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Programul de master „Administrarea afacerilor” 120cr

Admis la susținere
Șef DEM: conf.univ.,dr. Țurcan Iuliu

_____” _____ 2019

**GARANTAREA FEZABILITĂȚII –
CA ARGUMENT DE CREDIBILITATE A
ÎNȚREPRINDERII DE FINANȚARE**

Teză de master

Masterand: (Busuioc Mariana)
Conducător: (Crucescu Cornelia)

Chișinău – 2019

DECLARAȚIA MASTERANDULUI

Subsemnata, Busuioc Mariana, declar pe proprie răspundere că lucrarea de față este rezultatul muncii mele, pe baza propriilor cercetări și pe baza informațiilor obținute din surse care au fost citate și indicate, conform normelor etice, în note și în bibliografie. Declar că lucrarea nu a mai fost prezentată sub această formă la nici o instituție de învățămînt superior în vederea obținerii unui grad sau titlu științific ori didactic.

Maria / Busuioc Mariana

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA INGINERIE ECONOMICĂ ȘI BUSINESS
DEPARTAMENT ECONOMIE ȘI MANAGEMENT

AVIZ
la proiectul de master

Tema: GARANTAREA FEZABILITĂȚII – CA ARGUMENT DE CREDIBILITATE A ÎNȚEPRINDERII DE FINANȚARE

Masterandul **BUSUIOC Mariana** gr. AA 172-M

1. Actualitatea temei: În Republica Moldova organizațiile de microfinanțare se află în fază de dezvoltare, înregistrând potențial de creștere, fiind ca sursă alternativă de finanțare, deoarece băncile comerciale nu acordă credite pentru toate categoriile de populație, în special, pentru cei din mediul rural, sau procedura de contractare a creditelor este prea complicată. Misiunea organizațiilor de microfinanțare este sporirea accesului antreprenorilor individuali și a întreprinderilor mici și mijlocii la sursele financiare. Totodată activitatea lor se diversifică prin încasarea depunerilor de economii și în acest scop asigurarea credibilității întreprinderii de microfinanțare devine din ce în ce mai actuală.

2. Caracteristica tezei de licență: Lucrarea este structurată conform regulilor stipulate în ghid. Astfel, ea conține o introducere, trei capitole, concluzii și recomandări. Fiecare capitol, la rîndul său este repartizat în paragrafe.

3. Analiza prototipului întreprinderii: Casa de economii și împrumut "MICROÎMPRUMUT" AEI a fost fondată la 19 decembrie 2007. Primii membri au fost în număr de 10 de persoane, care au devenit și membri-fondatori. În prezent, casa de economii a depășit numărul de 4000 de membri. Pe întreaga perioadă de activitate, de la fondare și pînă în prezent, a înregistrat progrese în ceea ce privește procesul de creditare, înregistrând astfel un capital propriu de peste 17 mln lei, un portofoliu de împrumuturi de peste 130 mln lei, și un portofoliu de depuneri de economii în sumă de peste 110 mln lei. În perioada analizată portofoliul creditelor acordate și depunerile de economii este în creștere accelerată. Cca 50% din împrumuturi sunt acordate pentru consum current. Întreprinderea are un grad înalt de îndatorare, cca 87%. Capacitatea generală de plată este sub limita optimă.

4. Estimarea rezultatelor obținute: Sunt descrise principalele tipuri de riscuri; se recomandă metode de administrare a riscurilor; de îmbunătățire a climatului și lucrului în echipă, de sporire a gradului de motivare a personalului.

5. Corectitudinea materialului expus: Materialul teoretic reflectă tematica tezei; au fost utilizate date veridice de la întreprindere; metodele de evaluare a mediului de afaceri, a concurenței în sector și de analiză-diagnostic sunt corect utilizate.

6. Calitatea materialului grafic: Schemele și graficele elaborate sunt corect oformate și permit elucidarea mai bună a situației economico-financiare la întreprindere și a argumentării direcțiilor de asigurare a credibilității fezabilității întreprinderii.

7. Valoarea practică a tezei: Sistematizarea totalității riscurilor care pot afecta fezabilitatea întreprinderii de microfinanțare și indicarea măsurilor de administrare a lor.

8. Observații și recomandări: nu sînt.

9. Caracteristica studentului și titlul conferit: A studiat aspectul teoretic al sistemului de microfinanțare și tendințele în ramura microfinanțării din RM, a analizat activitatea întreprinderii AEI "Microîmprumut", utilizînd corect metodele și procedeele de analiză, a recomandat măsuri de gestionare a riscurilor la întreprinderile de microfinanțare, a respectat termenii și prevederile ghidului la perfectarea tezei. Merită conferirea titlului științific de master în științe economice **Lucrarea în forma electronică corespunde originalului prezentat către susținerea publică.**

Conducătorul

tezei de master: dr. conf.univ. 23.05.2019 **CRUCERESCU** Cornelia
(funcția, titlul științific), (semnătura, data), (numele, prenumele)

REZUMAT

la teza de master cu temă „Garantarea fezabilității - ca argument de credibilitate a întreprinderii de finanțare” a studentei Busuioc Mariana

Structura tezei: introducere, 3 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 24 de titluri, 4 anexe, 78 pagini text de bază, 31 tabele, 14 figuri și 19 formule.

Cuvinte cheie: microfinanțare, sector nebanca, asociații de economii și împrumut, organizații de creditare nebanca, bănci, rentabilitate, risc de creditare, risc de faliment.

Domeniul de studiu: sectorul de microfinanțare din Republica Moldova, analiză, cercetare.

Actualitatea cercetării se deduce din importanța instituțiilor de microfinanțare pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, care de altfel sunt factorii cheie ai economiei unei țări. În cealaltă parte, instituțiile de microfinanțare oferă servicii de împrumut persoanelor fizice și întreprinderilor cu venituri mai mici și celor din mediul rural.

Scopul tezei: constă în evaluarea performanțelor instituțiilor de microfinanțare din Republica Moldova prin integrarea indicatorilor de performanță financiară, identificarea factorilor de influență asupra acestor instituții, precum și determinarea direcțiilor de îmbunătățire a calității acestora.

Obiectivele cercetării consistă în aprecierea tendințelor de dezvoltare a sectorului de microfinanțare din Republicii Moldova, fundamentarea direcțiilor de bază privind implementării mecanismelor financiare de gestionare a activelor și pasivelor, a riscurilor financiare, de evaluare a performanțelor financiare a activității de microfinanțare și elaborarea propunerilor relevante privind perfecționarea acestora în perspectiva dezvoltării continuă a sistemului de microfinanțare din Republica Moldova.

În **capitolul 1** „Sistemul de microfinanțare - factor decisiv în dezvoltarea economiei naționale” este expusă informația cu privire la conceptul de microfinanțare, numărul instituțiilor ce activează în acest sector, locul și rolul lor asupra întregului sector de finanțare.

În **capitolul 2** „Aprecierea stării financiare a AEÎ ”Microîmprumut”” este prezentată informația privind activitatea AEÎ ”Microîmprumut”, relatându-se organizarea și funcționarea, clienții și concurenții, precum și evaluarea situației patrimoniale și a rentabilității activității de microfinanțare.

În **capitolul 3** „Diagnosticarea riscurilor și măsuri de îmbunătățire a activității AEÎ ”Microîmprumut”” sunt analizate riscurile la care poate fi expusă asociația, gestionarea acestor riscuri, precum și măsurile de îmbunătățire a activității AEÎ ”Microîmprumut”.

SUMMARY

To the master's thesis "Ensuring feasibility - as a credibility argument
for the financing organization"

By the student Busuioc Mariana

Structure of the thesis: introduction, 3 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 24 titles, 4 annexes, 78 basic text pages, 31 tables, 14 figures and 19 formulas.

Key words: microfinance, non-banking sector, savings and loan associations, non-bank lending organizations, banks, profitability, credit risk, bankruptcy risk.

Field of study: the microfinance sector in the Republic of Moldova, analysis, research.

The validity of the research is deduced from the importance of microfinance institutions for the development of small and medium enterprises, which in fact are the key factors in the economy of a country. In the other side microfinance institutions offer services like loan programs to the individuals and businesses with lower incomes and for those rural.

The purpose of the thesis consists in evaluating the performances of the microfinance institutions in the Republic of Moldova by integrating the financial performance indicators, identifying the factors of influence on these institutions as well as determining the directions for improvement of their quality.

The objectives of the research consists in assessing the trends of development of the microfinance sector in the Republic of Moldova, substantiating the basic directions regarding the implementation of the financial mechanisms for managing assets and liabilities, financial risks, assessing the financial performance of the microfinance activity and drafting the relevant proposals for their improvement in the perspective of the continuous development of the microfinance system in the Republic of Moldova.

Chapter 1 "*The microfinance system - the decisive factor in the development of the national economy*" is exposed the information on the concept of microfinance, the number of institutions active in the sector, their place and their role on the entire financing sector.

Chapter 2 "*Assessment of the financial status of the "AEÎ "Microîmprumut"*", is presented the information on the activity of "AEÎ "Microîmprumut", relating the organization and functioning, the clients and the competitors, as well as the evaluation of the patrimonial situation and the profitability of the microfinance activity.

Chapter 3 "*Risk assessment and measures to improve the activity of "AEÎ "Microîmprumut"*", are analyzed the risks to which the association may be exposed, the management of these risks, as well as the measures to improve the activity of the "AEÎ "Microîmprumut".

CUPRINS

INTRODUCERE	8
1. SISTEMUL DE MICROFINANȚARE - FACTOR DECISIV ÎN DEZVOLTAREA ECONOMIEI NAȚIONALE	10
1.1. Sistemul de microfinanțare: concept, structură, componență	10
1.2. Instituțiile de Microfinanțare din RM și reglementarea activității lor	14
1.3. Locul sectorului de microfinanțare în economia țării	19
1.4. Impactul instituțiilor de microfinanțare asupra băncilor comerciale: cazul Republicii Moldova	24
2. APRECIEREA STĂRII FINANCIARE A AEÎ ”MICROÎMPRUMUT”	27
2.1. Structura, organizarea și funcționarea asociației	27
2.2. Analiza clienților, concurenților și impactul mediului extern asupra AEÎ ”Microîmprumut”	32
2.3. Analiza situației patrimoniale a AEÎ ”Microîmprumut”	40
2.4. Analiza echilibrului financiar a AEÎ ”Microîmprumut”	47
2.5. Analiza bonității a AEÎ ”Microîmprumut”	51
2.6. Analiza ratelor gestiunii financiare	53
2.7. Evaluarea rentabilității activității a AEÎ ”Microîmprumut”	55
3. DIAGNOSTICAREA RISCURILOR ȘI MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ACTIVITĂȚII AEÎ ”MICROÎMPRUMUT”	60
3.1. Estimarea riscului de creditare a AEÎ ”Microîmprumut”	60
3.2. Analiza riscului de faliment a potențialelor entități beneficiare de împrumut.....	69
3.3. Administrarea riscurilor semnificative în cadrul AEÎ ”Microîmprumut”.....	73
3.4. Măsurile de îmbunătățire a activității AEÎ ”Microîmprumut”.....	78
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	83
BIBLIOGRAFIE.....	85
ANEXE.....	87

*„Nimic nu leagă oamenii mai mult
decât un credit luat în comun”*

Kazimierz Matan

INTRODUCERE

Piața instituțiilor financiare nebankare în Republica Moldova se dezvoltă dinamic. Crearea și dezvoltarea acestor instituții – asociațiilor de economii și împrumut și organizațiilor de creditare nebankară, este dictată de necesitatea de finanțare, în special, a sectorului rural. Sarcina principală a acestui sector este facilitarea accesului locuitorilor din zonele rurale la serviciile financiare de bază, precum depunerea economiilor și acordarea de împrumuturi, susținerea activităților legale ale membrilor asociațiilor, în vederea îmbunătățirii condițiilor economice și sociale ale acestora.

Băncile și alte instituții financiare nu au filiale și reprezentanțe în majoritatea localităților din mediul rural, astfel termenele și condițiile de acordare a împrumuturilor nu sânt accesibile tuturor categoriilor de populație. Avantajul asociațiilor de economii și împrumut, în comparație cu alte instituții financiare, constă în apropierea de consumatori de servicii și costul redus la serviciile prestate membrilor acestora.

Sistemul de Asociații de Economii și Împrumut (AEÎ) în Moldova a fost constituit în anul 1998. La sfârșitul anului 2009 au fost înregistrate peste 398 structuri teritoriale a AEÎ care înregistra 120 mii de membri și cu active în volum de 345 mln lei. La 31.12.2018 numărul acestora a scăzut și a constituit 269 de structuri teritoriale a AEÎ, cei ce dețin licențe de categoria A sânt în număr de 203, cei ce dețin licențe de categoria B sânt în număr de 64 și 2 Asociații Centrale.

În Republica Moldova instituțiile de microfinanțare se află în fază de dezvoltare, înregistrând potențial de creștere. Aceste instituții au apărut ca sursă alternativă de finanțare, deoarece băncile comerciale nu acordă credite pentru toate categoriile de populație, în special, pentru cei din mediul rural, sau procedura de contractare a creditelor este prea complicată. Misiunea instituțiilor de microfinanțare este sporirea accesului antreprenorilor individuali și a entităților mici și mijlocii la sursele financiare .

Asociațiile de economii și împrumut beneficiază de un statut juridic special, fiind prin natura lor organizații necomerciale care urmăresc scopul de a acorda ajutor financiar reciproc membrilor săi. În condițiile în care creditele bancare sânt scumpe, iar afacerile rurale merg prost, asociațiile trebuie să fie un colac de salvare pentru fermierii mici și entitățile agricole, datorită condițiilor mai avantajoase în comparație cu băncile (rapiditatea de accesare a banilor, disponibilitatea serviciilor în regiuni, incluziunea persoanelor cu venituri modeste, documentare minimă privind veniturile membrilor, etc.).

Prezenta teză, intitulată „Garantarea fezabilității - ca argument de credibilitate a întreprinderii de finanțare” va analiza existența, importanța, rentabilitatea și credibilitatea instituțiilor de microfinanțare, realizându-se o analiză detaliată a organizației de microfinanțare AEÎ ”Microîmprumut”.

Conținutul lucrării este împărțit în trei capitole:

Capitolul 1 reflectă aspectele teoretice ale microfinanțării: definiții, structură, componență, precum și reglementările de care se conduc instituțiile de microfinanțare, desfășurând această activitate pe teritoriul Republicii Moldova. În acest capitol este analizat rolul și locul instituțiilor de microfinanțare în sectorul financiar, precum și impactul lor asupra întregului sistem bancar.

Capitolul 2 expune o analiză detaliată a unei organizații de microfinanțare și anume AEÎ ”Microîmprumut”. În această analiză este relatată organizarea și funcționarea asociației, mediul intern și extern al acesteia, precum și aprecierea situației financiare a entității pentru ultimii 4 ani de activitate. La fel se evaluează rentabilitatea activității ca credibilitate pentru cei care beneficiază de împrumuturi și în special pentru cei care deschid depozite la AEÎ ”Microîmprumut”.

Capitolul 3 prezintă o analiză a riscurilor la care poate fi expusă AEÎ ”Microîmprumut”, precum și riscul de faliment al entității respective. Tot în acest capitol sunt relatate măsurile de administrare a riscurilor și metodele de îmbunătățire a activității de microfinanțare în cadrul AEÎ ”Microîmprumut”.

Metoda de cercetare va fi folosită metoda de comparare, analiza calitativă și cantitativă a datelor, metoda deductivă și dialectică. Prin urmare, se va determina problemele și perspectivele organizațiilor de microfinanțare și transferul de risc al activității acestora în sectorul bancar din Republica Moldova.

BIBLIOGRAFIE

1. Acte legislative și normative

1.1. Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare, nr. 192 din 12.11.1998. Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 14.08.2007.

1.2. Legea nr. 129 din 13.07.2018 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2018–2022 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* Nr. 321-332/513 din 24.08.2018.

1.3. Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.2007. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.112-116/506 din 03.08.2007

1.4. Hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind fondul de lichidități al asociațiilor de economii și împrumut nr. 13/11 din 01.04.2010. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.110-113/391 din 02.07.2010.

1.5. Hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind reorganizarea asociațiilor de economii și împrumut nr. 17/8 din 03.04.2009. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.112-114/525 din 17.07.2009

1.6. Legea cu privire la organizațiile de creditare nebankară, nr. 1 din 16.03.2018. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 108-112 din 30.03.2018, cu aplicarea din 01.10.2018.

1.7. Situațiile Financiare a entității AEI ”Microîmprumut” pentru anii 2016 - 2018.

2. Manuale, monografii, cărți, broșuri.

2.1. POPA(ȘEPTELICI) V. Dezvoltarea instituțiilor de microfinanțare din Republica Moldova prin implementarea celor mai bune practici de activitatea a organizațiilor de microfinanțarea din Uniunea Europeană. În: *Creșterea economică în condițiile globalizării: modele de dezvoltare durabilă*. Ed. a 12-a/Vol. 2, Chișinău, 2017, p. 153-156

2.2. POPA(ȘEPTELICI) V. Dimensiunea conceptuală a microfinanțării – modele strategice de dezvoltare. În: *Creșterea economică în condițiile globalizării : competitivitate, inovativitate, sustenabilitate*. Ed. a 13-a/Vol. 2, Chișinău, 2018, p. 103-107.

2.3. MISTREAN L. Direcții de diversificare a activității instituțiilor de microfinanțare. În: *25 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic*. Vol.5, Chișinău, 2016, p. 44-51.

2.4. POPA V. Piața financiară a Republicii Moldova prin prisma analizei comparative: sectorul bancar vs organizațiile de microfinanțare, 2014.

2.5. DOGA-MÎRZAC M., POPA(ȘEPTELICI) V. Analiza funcționării și organizării pieței financiare nebankare din Republica Moldova. În: *Buletinul științific al Universității de Stat "Bogdan Petriceicu Hasdeu" din Cahul, Seria "Științe economice"*. 2011, nr. 2(6), pp. 38-47

2.6. LOPOTENCO V. Influența riscului de credit a organizațiilor de microfinanțare asupra vulnerabilității sectorului bancar din Republica Moldova. În: *Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii*. Vol.3, Chișinău, 2017, p. 170-175.

2.7. IOSEFINA M. Analiza economico-financiară. București: Editura Fundației România de Mâine, 2006

2.8. PETRESCU S. Analiză financiară aprofundată. Concepte-Metode-Studii de Caz.Iași – 2005.

2.9. Hoanță N. Bani și Bănci. București: Editura Economică, 2001.

2.10. DARDAC N., BARBU TEODORA C. Instituții de credit. București: Editura ASE, 2012.

2.11. COCIUG V., CINIC L., TIMOFEI O. Management bancar. Chișinău: Editura ASEM, 2008.

3. Surse electronice

3.1. Rapoartele financiare ale Băncii Naționale a Moldovei disponibil pe: <http://www.bnm.md> Accesat (08.04.2019)

3.2. Rapoartele Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Republica Moldova, disponibil pe: <http://cnpf.md/> Accesat (10.04.2019)

3.3 Analiza multivariabilă a situației economice a societăților comerciale, disponibil pe: <https://www.academia.edu/8429738/Altman> Accesat (09.05.2019)

3.4. <http://microimprumut.md/> Accesat (10.05.2019)

3.5. <http://lex.justice.md/md/324779/> Accesat (12.05.2019)

3.6. <https://capital.market.md/ro/> Accesat (15.05.2019)